

NCERT Solutions for Class 7th Sanskrit: Chapter 13-अमृतं संस्कृतम्

NCERT Solutions for Class 7th Sanskrit: Chapter 13-3ਸਸ਼੍ਰ

संस्कृतम्

Class 7: Sanskrit Chapter 13 solutions. Complete Class 7 Sanskrit Chapter 13 Notes.

NCERT Solutions for Class 7th Sanskrit: Chapter 13-अमृतं संस्कृतम्

NCERT 7th Sanskrit Chapter 13, class 7 Hindi Chapter 13 solutions

Page No 73:

Question 1:

उच्चारणं कुरुत-

सङ्गणक

उपलब्धासु स्य

चिकित्साशास्त्र वैशिष्ट्य

म् म्

भूगोलशास्त्रम् वाङ्मये

विद्यमानाः अर्थशास्त्र

म्

ANSWER:

विदयार्थी इसका स्वयं उच्चारणं करें।

Page No 73:

Question 2:

प्रश्नानाम् एकपदेन उत्तराणि लिखत-

(क) का भाषा प्राचीनतमा?

(ख) शून्यस्य प्रतिपादनं कः अकरोत्?

(ग) कौटिल्येन रचितं शास्त्रं किम्?

(घ) कस्याः भाषायाः काव्यसौन्दर्यम् अनुपमम्?

(ङ) काः अभ्युदयाय प्रेरयन्ति?

ANSWER:

(क) संस्कृत भाषा प्राचीनतमा।

(ख) शून्यस्य प्रतिपादनं आर्यभटः अकरोत्।

- (ग) कौटिल्येन रचितं शास्त्रं अर्थशास्त्रं अस्ति।
- (घ) संस्कृत भाषायाः काव्यसौन्दर्यम् अनुपमम्।
- (ङ) संस्कृते विद्यमानाः सूक्तयः अभ्युदयाय प्रेरयन्ति।

NCERT 7th Sanskrit Chapter 13, class 7 Hindi Chapter 13 solutions

Page No 73:

Question 3:

प्रश्नानाम् उत्तराणि एकवाक्येन लिखत-

- (क) सङ्णकस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा का?
- (ख) संस्कृतस्य वाङ्मयं कैः समृद्धमस्ति?
- (ग) संस्कृत किं शिक्षयति?
- (घ) अस्माभिः संस्कृतं किमर्थं पठनीयम्?

ANSWER:

- (क) सङ्णकस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा संस्कृत अस्ति।
- (ख) संस्कृतस्य वाङ्मयं वेदैः पुराणैः नीतिशास्त्रैः चिकित्साशास्त्रादिभिश्च समृद्धमस्ति।
- (ग) संस्कृत सर्वभूतेशु आत्मवत् व्यवहारं कर्तुं संस्कृत शिक्षयति।
- (घ) अस्माभिः संस्कृतं अवश्यमेव पठनीयम् तेन मनुष्यस्य समाजस्य च परिष्कारः भवेत्। https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-class-7th-sanskrit-chapter-13-amrutam-sanskrutam/

NCERT 7th Sanskrit Chapter 13, class 7 Hindi Chapter 13 solutions

Question 4:

इकारान्त-स्त्रीलिङ्गशब्दरूपम् अधिकृत्य रिक्तस्थानानि पूरयत-

गति (प्रथमा)	गतिः	गती	गतयः
मति (प्रथमा)			मतयः
बुद्धि (द्वितीय)	बुद्धिम्	बुद्धि	बुद्धीः
प्रीति (द्वितीय)		प्रीती	
नीति (तृतीया)	नीत्या	नीतिभ्या म्	नीतिभिः
शान्ति (तृतीया)			शान्ति भिः
मति (चुतर्थी)	मत्यै/मतये	मतिभ्याम्	मतिभ्यः
प्रकृति (चुतर्थी)		प्रकृतिभ्या म्	
कीर्ति (पञ्चमी)	कीर्त्याः/कीर्तेः	कीर्तिभ्या म्	कीर्ति भ्यः
गीति (पञ्चमी)	<i>J</i>	गीतिभ्या म्	
सूक्ति (षष्ठी)	सूक्तेः/सू	सूक्त्योः	सूक्तीना
	क्त्याः	(11, 31)	म्

धृति (सप्तमी) धृतौ/धृत्याम् धृत्योः धृतिषु भीति भीतौ/.....

(सप्तमी) .. ..

मति हे मते! हे मती! हे मतयः!

(सम्बोधन)

ANSWER:

गति: गती गतय:

गति (प्रथमा)

मति (प्रथमा) मति: मती मतय:

बुद्धि बुद्धिम् बुद्धि बुद्धी: (दिवितीया)

प्रीति प्रीतीम् प्रीती प्रीती:

(द्वितीया)

नीति (तृतीया) नीत्या नीतिभ्या नीतिभि:

म्

शान्ति शान्त्या शान्तिभ्या शान्तिभि

(तृतीया) म्

मति (चतुर्थी) मत्यै/मतये मतिभ्याम् मतिभय:

प्रकृति प्रकृतयै/प्रकृत प्रकृतिभ्या प्रकृति (चतुर्थी) ये म् भ्य:

कीर्ति कीर्त्या:/कीर्ते कीर्तीभ्या कीर्तिभ्य:

(पञ्चमी) म्

गीति गीत्याः/गीत्ये गीतिभ्या गीतिभ्यः

(पञ्चमी) म्

सूक्ति (पष्ठी) सूक्ते:/सूक्त सूक्त्यो: सूक्तीना

" "

कृति (षष्ठी) कृते:/कृत्या कृत्यो: कृतीनाम्

धृति (सप्तमी) धृतौ/धृत्याम् धृत्योः धृतिषु

भीति भीतौ/भीत्या भीत्यो: भीतिषु

(सप्तमी) म्

मति हे मते! हे मती! हे मतय:!

(सम्बोधन)

Page No 75:

Question 5:

रेखाङ्कितानि पदानि अधिकृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

(क) संस्कृते ज्ञानविज्ञानयोः निधिः सुरक्षितोऽस्ति।

(ख) संस्कृतमेव सङ्गणकस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा।

(ग) शल्यक्रियायाः वर्णनं संस्कृतसाहित्ये अस्ति।

(घ) वरिष्ठान् प्रति अस्माभिः प्रियं व्यवहर्त्तव्यम्।

ANSWER:

(क) संस्कृते ज्ञानविज्ञानयोः कः स्रक्षितोऽस्ति?

(ख) संस्कृतमेव कस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा?

(ग) शल्यक्रियाया: वर्णनं कस्याम् अस्ति?

(घ) कान् प्रति अस्माभि: प्रियं व्यवहर्त्तव्यम्?

NCERT 7th Sanskrit Chapter 13, class 7 Hindi Chapter 13 solutions

Page No 75:

Question 6:

उदाहरणान्सारं पदानां विभक्तिं वचनञ्च लिखत-

©IndCareer

विभ वचनम् पदानि क्तिः षष्ठी यथा-एकवचन संस्कृतेः म् गतिः नीतिम् सूक्तयः शान्त्या प्रीत्यै मतिष् ..... **ANSWER:** पदानि विभ वचनम् क्ति यथा संस्कृते षष्ठी एकवचन

: म्

गति: प्रथमा एकवचन

म्

नीतिम् द्विती एकवचन

या म्

स्कतय द्विती बहुवचन

शा तृतीया एकवचन

न्त्या म्

प्रीत्यै चतुर्थी एकवचन

EIndCareer

म्

मतिष् बहुवचन म्

Page No 75:

Question 7:

यथायोग्यं संयोज्य लिखत-

ख

क

कौटिल्येन अभ्युदयाय प्रेरयन्ति।

चिकित्साशास्त्रे ज्ञानविज्ञानपोषकम्।

अर्थशास्त्रं रचितम्। शून्यस्य आविष्कर्ता

चरकसुश्रुतयोः संस्कृतम्

योगदानम्।

आर्यभटः। सूक्तयः

ANSWER:

यथायोग्यं संयोज्य लिखत-

ख

क

कौटिल्येन अर्थशास्त्रं रचितम्।

चरकसुश्रुतयोः चिकित्साशास्त्रे

योगदानम्।

शून्यस्य आर्यभटः।

आविष्कर्ता

संस्कृतम् ज्ञानविज्ञानपोषकम्।

सूक्तयः अभ्युदयाय प्रेरयन्ति।

NCERT 7th Sanskrit Chapter 13, class 7 Hindi Chapter 13 solutions

Chapterwise NCERT Solutions for Class 7 Sanskrit:

- Chapter 1-सुभाषितानि
- Chapter 2-दुर्बद्धिः विनश्यति
- Chapter 3-स्वावलम्बनम्
- Chapter 4-हास्यबालकविसम्मेलनम्
- Chapter 5-पण्डिता रमाबाई
- Chapter 6-सदाचारः
- <u>Chapter 7-सड.कल्पः सिद्धिदायकः</u>
- Chapter 8-त्रिवर्णः ध्वजः
- Chapter 9-अहमपि विद्यालयं गमिष्यामि
- Chapter 10-विश्वबंधुत्वम्
- Chapter 11-समवायो हि दुर्जयः
- Chapter 12-विद्याधनम्
- Chapter 13-अमृतं संस्कृतम्
- Chapter 14-अनारिकायाः जिज्ञासा
- Chapter 15-लालनगीतम

About NCERT

The National Council of Educational Research and Training is an autonomous organization of the Government of India which was established in 1961 as a literary, scientific, and charitable Society under the Societies Registration Act. The major objectives of NCERT and its constituent units are to: undertake, promote and coordinate research in areas related to school education; prepare and publish model textbooks, supplementary material, newsletters, journals and develop educational kits, multimedia digital materials, etc. Organise pre-service and in-service training of teachers; develop and disseminate innovative educational techniques and practices; collaborate and network with state educational departments, universities, NGOs and other educational institutions; act as a clearing house for ideas and information in matters related to school education; and act as a nodal agency for achieving the goals of Universalisation of Elementary Education. In addition to research, development, training, extension, publication and dissemination activities, NCERT is an implementation agency for bilateral cultural exchange programmes with other countries in the field of school education. Its headquarters are located at Sri Aurobindo Marg in New Delhi. Visit the Official NCERT website to learn more.

